

広島大学学術情報リポジトリ
Hiroshima University Institutional Repository

Title	MISCELLANEA PERSICA
Author(s)	縄田, 鉄男
Citation	ニダバ , 3 : 41 - 51
Issue Date	1974-03-31
DOI	
Self DOI	
URL	https://ir.lib.hiroshima-u.ac.jp/00044707
Right	
Relation	

MISCELLANEA PERSICA

繩 田 鉄 男

(1) 龍威秘書「譯史紀餘」(清 陸次雲著)卷四「回回國書」に見えるベルシア語彙について

<p>主 地 京 國</p> <p>克 哈 則 巴 滿</p> <p>額 刺 滿</p>	<p>山 河 月 星</p> <p>黑 科 卓 魯 兒 得</p>	<p>譯史紀餘卷四</p>	<p>雲 風 雨 露</p> <p>免 卜 阿 得 把 舍</p>	<p>天 阿 日 月 星 洗</p> <p>恩 媽 思 他 夫 阿 黑 媽 星 他</p>
--	-----------------------------------	---------------	-----------------------------------	---

2233

<p>父 母 親 師</p> <p>兒 得 迫 媽 或 思 五</p>	<p>君 臣 聖 賢</p> <p>黑 沙 的 巴 兒 即 我 百 昂 拍 尹 期 黑</p>	<p>譯史紀餘卷四</p>	<p>早 晚 朔 望</p> <p>得 搭 榜 黑 嚙 榜 金 額 媽 體 知 以 勒 巴 華 體 思 以</p>	<p>春 夏 秋 冬</p> <p>兒 哈 卜 恩 他 思 比 他 黑 媽 兒 體 恩 他 思 刺 節</p>
-------------------------------------	---	---------------	---	---

倫	風	法	天	百譯國書 譯史紀餘卷四 五	哥	龍	
力	雹	莫	雲		恩媽克	兒得日阿	虎
刺	雪	扛	日		得兒嚙	克郎迫	花
昧	霜	楞	月		默扎	勒故	草
					知他	夫勒阿	

2234

〔注記〕

全体的にみて、ベルシヤ文字の不明確な点や誤記が目だつ。

1. № 11および12に「月」「星」なる見出し語があるが、ベルシヤ文字、音訳漢字ともに「川」「海」をさす語である。
2. № 18秋、№ 19冬、ベルシヤ文字、音訳漢字が共に入れかわっている。

次ページに、ベルシヤ文字、音素記号、英訳の順にかかげる。№ 34のベルシヤ語は、普通ヒョウをさす語である。

1	اسمان	'âsmân	sky	21	بامداد	bâmdâd	morning
2	افتاب	'âftâb	sun	22	شب‌انگاہ	šabângâh	evening
3	ماه	mâh	moon	23	اجتماع	'ejtemâ'	gathering
4	ستاره	setâra	star	24	استقبال	'esteqbâl	going to meet
5	ابر	'abr	cloud	25	پادشاه	pâdšâh	king
6	باد	bâd	wind	26	وزیر	wazir	minister
7	باران	bârân	rain	27	پیغامبر	paiğâmbar	prophet
8	شبنم	šabnam	dew	28	حکیم	hakim	sage, wise
9	کوه	kôh	mountain	29	پدر	padar	father
10	جوی	jôi	stream	30	مادر	mâdar	mother
11	رود	rud	river	31	خویش	xiš	relative
12	دریا	daryâ	sea	32	استاد	'ostâd	master
13	خاک	xâk	earth, soil	33	اژدر	'aždar	dragon
14	زمین	zamin	earth	34	پلنگ	palang	leopard
15	خان‌بالغ	xânbâlâ	Peking	35	گل	gol	flower
16	مملکت	mamlakat	country	36	علف	'alaf	grass, herb
17	بهار	bahâr	spring	37	کمان	kamân	bow
18	تابستان	tâbestân	summer	38	کارد	kârd	knife
19	تیرماه	tirmâh	autumn	39	جامه	jâma	clothes
20	زمستان	zamestân	winter	40	تاج	tâj	crown

در باره وطن از مبد
 ولایت
 خانه مورد وطنی قلمت در پیش علاقه داران نام در زور بسته
 ملک از موشکاید ارم بسته
 حاصل ملک از موشکاید ارم بسته

ایح و بخدمت مردم بود جوری بسته . گفتو گو سلف و بر خمر شتر پست ده ملک

از مولود بسته وطن از مولود بسته دره در وقت با ملک از مرفه رید زرد الی نقله
 دانلود لکودره بسته و اریه علم است

دو آهسته
 ز بسته برت لکود موباره بارش موباره که آرد ناله در ملک بیخ نمی زنه و مرفه سقو
 ده ملک از موزین داری لکود بسته بای با زمین خوره ده یک دیقو بسته یک می ته بجمه حاصل
 زمین باره باد آرتیار شدن نه بخش مولود نه یک بخش دیقوی سرود دو بخش دیگه حاصل ترمی بلر

دیده لکم از مردم از موشکاید یک نفر مرقو و نجار و دکان دار هم بسته

مردم از مولود می بسته سه ماهه باره ایلاغ موره نه ماده قشلاق بسته
 کونای بسته مرناله اری و دیقوی بسته سه سلفی کابل از جامی موبیده دور بسته

۱. بارو طائفه شیخ علی

مردم شیخ علی در بی خود قوم قوم شده

منو

قوم زنی و صلی

زنی سائل

دوست بگ

جنی بیک

اشی فریه

تیک چی

زنی نظر

حلیم
و دیگر در بی همه طائفه با بنو قوم قوم شده هر قوم تقریباً ده یا پانزده قوم شده
زبان هر طائفه یا طائفه دیگر بید فرق دره

در باره زمان از اردگی

ده بینی بزده با فرق در کار بسیار است

مشو در دی زنگی دلیل رسته جنگل لغات پاست که مه اولخت باره بیچ میدنوم

ده بینی تمام بزده باز یان فرق دره لغت یا یک خصوم توده یک قوم دیکه نمیده نه

مثله در با میان رواج است آکی تو چیز مکنی یا آکی لا باچی تو چیز کار ساخته

سازمان کار آمد دیقانی

در قلبه در هلو

تور

اره

داسی

تیش

اسپار

بوغ

این

اتنگ

برای دیقان با

کپیل
کلمه گزیده

شاهی

پارو

در بارهٔ شغل ما

در وطن ما

نخار

یا نیکر

میرند

گل خار

موی

ده جان دار

غلاف

این پیشه با کم کم ده جان از مور و اج دره دیگر همه گی در شغل دلیقانی مشغول هستند

دلاک یا سلمانی

ده وطن از مور دلاک ارد که جان میوه همه مردم از هواز دلاکی بیدار بد مور به

اگر که نام آدم کار بد مکنه مردم موله تو با چه دلاک هستی

رسم و رواج در باره عروسی

عاریش ده دهن از هوناد و سال پیشتر بید سخت بود عالی لم لم خوب شده
پیش با دفتر فوره دفتر دار که می دلدو پینه مبرفت عالی پینه پیره نولین مرد قوت شده
مردم از هود دفتر فوره ده او غور و یک و نه چیل نمی نه ده قوم از خود می نه
مثلاً دفتر الله ده باجه سرار یا دفتر لقه ده باجه جوار یا دفتر هوار ده باجه برار
یا دیگر دفتر یک قوم ده قوم دیله می نه

در باره میراث

در جای نار داج بنت که بعد پدر همه باجه با آن هموی سفید با قوم جم کرده
مال پدر خود نه بخش موکونه
الله از یک پدر پنج یا چهار بچه یا دفتر بنه هموی سفید با همه مال پدر شده
ده سری باجه با و دفتر با آن برام بخش موکونه اگر فضای سرار یا خود داشته
بیکان پاره مال هوسه ده برار کلان زیاد می نه دره برار بخشی موکونه

وطن از مو

وطن از مو از کابل ۱۷۱۷ کلوئر دور است
اول از کابل ده متر شسته از راه چهاربیکار در جبل اشراج
و کالنگ و فنجان ده دوشی که رسیدیم از دوشی روبرو با آبیا موریم
در پنجاه و چهار کلوئر از دوشی تا جای از مو ساخته دره

چهار فصل در جای از مو

اول بهار بید بوای خوب است مردم شت مکرده

دوم تا و ستمو شتیا پخته موث (یعنی با در و کده هم مکرده
سوم تر با شت مردم فصل در هم خود شتو کار خود هم مکرده

چهارم زمستو . ده زمستو مردم همه گی بیکار و بعضی مشغول

کار با ریفانی هستند

از باب الحیرات در غریبه ها

در غریبه از هوا آری باب رحمت عالی باب شبت

مردم غریبه کله گی جم موشه کلام نفر که فامیده تربته ادره از باب مبله
ده حکومت برده موافقه حکومت ادره از باب مبله

دیکه هر کاری که از طرف حکومت بشه از باب ده مردم مولونه
کلام جنگ با کلام بر فغانی که ده بین قوم بیده اشته از باب مینه شی
اصلاح مولونه

در باره عیبه

۱ بینه از دستفنا در روز عیبه مردم بیه گی جم شده ده ماجیه موره نار عیبه فزاده

پسای فانه می به سه روز عیبه بملکی مردم بیده بچوش بکده فانه دیکه رفته

می ماتی خوری مولونه

الله کلام جنگ یا فغلی بینه دو نفر بشه اشتی موشه کینه ره فرادش مولونه

روز عیبه ده بینه از موبیدیک روز مبارک و خوب هسته

در باره کائیفه بینی از اردها

مردم نبرد قوم قوم بسته

شکل

در ولایت قطن	قوم شیخ علی
-----	نیک می
در ولایت بامیا	دی زنگی
-----	دی کندی
در ولایت بامیا و مسبدان	دی مردار
در قطن حکومت دروشی	زی سایل
-----	زی اصلی
-----	زی غوله
-----	زی مرد
-----	زی مانی
بروان و قطن	فرلوق
-----	دی ککو

「ハサーラ族のペルシア語について」 言語研究 第49号
 第53回日本言語学会研究発表要旨 1965 を参照